

***PLAN OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNY
ŻŁOBKA MIEJSKIEGO W LUBAWIE
„AKADEMIA MALUSZKA”***

***STANDARDY W SPRAWIE OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3. ZGODNIE
Z ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ Z DNIA 13 GRUDNIA 2024 r.***

Standardy pracy z dzieckiem obejmują cele opiekuńcze, wychowawcze oraz edukacyjne, dostosowane do formy sprawowanej opieki. Uwzględniają one działania podejmowane wobec dziecka w następujących obszarach:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa dziecka podczas pobytu w żłobku
Realizowane poprzez stałą obecność osób sprawujących opiekę, towarzyszenie dziecku w jego rozwoju oraz tworzenie bezpiecznego, przyjaznego środowiska. Opieka opiera się na podmiotowym traktowaniu dziecka, okazywaniu mu szacunku, podejmowaniu działań niedyrektywnych, budowaniu pozytywnych relacji oraz wzmacnianiu poczucia zaufania.
2. Edukacja i wspieranie rozwoju dziecka, w szczególności poprzez:
  - a) rozwijanie sprawności motorycznej podczas codziennych zabaw ruchowych, wspierających koordynację ruchowo-wzrokową,
  - b) rozwijanie umiejętności językowych poprzez stałą werbalną interakcję z dziećmi,
  - c) kształtowanie umiejętności samoobsługowych,
  - d) rozwijanie kompetencji poznawczych i sensorycznych,
  - e) ćwiczenie koncentracji i uwagi,
  - f) wspieranie kreatywności poprzez umożliwianie samodzielnego badania otoczenia, poznawania możliwości własnego ciała, eksplorowania przestrzeni oraz podejmowania decyzji i dokonywania wyborów.
3. Rozwój kompetencji społecznych i emocjonalnych, obejmujący w szczególności:
budowanie poczucia własnej wartości i pewności siebie, rozwijanie umiejętności komunikacji społecznej, nawiązywanie relacji z innymi dziećmi i dorosłymi oraz kształtowanie postawy szacunku wobec innych osób.
4. Proces adaptacji dziecka, prowadzony w sposób sprzyjający poczuciu bezpieczeństwa dziecka, jego prawidłowemu rozwojowi emocjonalnemu oraz budowaniu zaufania rodziców do instytucji opieki.
5. Przestrzeganie zasad higieny, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i możliwości każdego dziecka.

I. WSTĘP

Żłobek Miejski w Lubawie „Akademia Maluszka” funkcjonuje w oparciu o akty prawne oraz dokumenty regulujące podstawowe warunki opieki nad dziećmi. Dokumentacja formalna i merytoryczna żłobka jest podstawą spójności działań całego personelu. Dzięki temu zespół zna cele, zadania oraz ważne dla wszystkich wartości w zakresie pracy z dzieckiem i rodzicami. Dokumentacja żłobka jest podstawą do rozwijania pracy placówki i określa działania podejmowane w celu spełnienia standardów o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz.1882)

Plan opracowano w oparciu o:

- Ustawę z dnia z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 t.j.),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz.1882),
- Statut Żłobka Miejskiego w Lubawie „Akademia Maluszka”
- Regulamin organizacyjny Żłobka Miejskiego w Lubawie „Akademia Maluszka”,
- wywiady z rodzicami na temat rozwoju i potrzeb dziecka,
- oczekiwania rodziców zgłaszane podczas indywidualnych rozmów,
- propozycje opiekunów poszczególnych grup,
- ewaluację planów pracy z lat ubiegłych.

II. UZASADNIENIE DLA WPROWADZENIA PLANU OWE (OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZO – EDUKACYJNEGO) W ŻŁOBKU MIEJSKIM W LUBAWIE „AKADEMIA MALUSZKA”

Ideą wprowadzenia Planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego (Plan OWE) jest zapewnienie wsparcia opiekunom zatrudnionym w żłobku oraz rodzicom dzieci w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do 3. roku życia. W warunkach dynamicznych zmian społecznych, rosnących standardów wychowawczo-edukacyjnych oraz zwiększającej się świadomości znaczenia wczesnej opieki, wychowania i edukacji dziecka, niezbędne staje się opracowanie kompleksowego systemu wsparcia dla placówki, opiekunów i rodziców. Rozwój dziecka we wczesnym okresie życia ma kluczowe znaczenie i w dużej mierze wpływa na jego funkcjonowanie na

kolejnych etapach rozwoju. Szczególnie intensywny przebieg rozwoju przypada na pierwsze trzy lata życia. Systematyczna obserwacja dziecka oraz skuteczność podejmowanych działań, dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb i możliwości, warunkują harmonijny rozwój emocjonalny, społeczny, poznawczy i fizyczny, tworząc spójną całość.

Plan OWE stanowi odpowiedź na potrzeby dzieci oraz ich rodziców w zakresie opieki, wychowania, edukacji i stymulacji rozwoju, a także zawiera wskazówki dotyczące efektywnego wykorzystania dostępnych możliwości. Dokument ten wyznacza kierunki działań opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych, podkreślając szczególne znaczenie świadomego i profesjonalnego podejścia do wspierania rozwoju małego dziecka.

PLAN OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNY OPIERA SIĘ NA NASTĘPUJĄCYCH PRZESŁANKACH:

- zapewnieniu prawidłowego i bezpiecznego przebiegu procesu adaptacji dziecka,
- potrzebie podejmowania wczesnych oddziaływań wspomagających rozwój dziecka,
- zagwarantowaniu systematycznego, planowego i kompleksowego wsparcia dzieci oraz rodziców,
- konieczności profesjonalnego podejścia do wychowania i edukacji dzieci,
- tworzeniu atmosfery sprzyjającej rozwojowi dziecka, opartej na towarzyszeniu społecznym, podmiotowym traktowaniu dziecka, działaniach niedyrektywnych, budowaniu pozytywnych relacji oraz wzmacnianiu autonomii dziecka,
- zapewnieniu profesjonalnej pomocy wspierającej rozwój dziecka, sprzyjającej eksploracji otoczenia, odkrywaniu potencjału, ograniczaniu niewłaściwych zachowań oraz minimalizowaniu pojawiających się trudności,
- tworzeniu warunków sprzyjających zintegrowanemu rozwojowi dzieci, w szczególności poprzez zabawy i interakcje rozwijające kompetencje komunikacyjne niezbędne do nawiązywania relacji społecznych, sprawność fizyczną (małą i dużą motorykę), percepcję zmysłową, kreatywność oraz ciekawość świata,
- udzielaniu wsparcia rodzicom oraz opiekunom sprawującym opiekę nad dziećmi do 3. roku życia.

Zadania określone w Planie OWE stanowią jeden z kluczowych priorytetów procesu opieki, wychowania i edukacji dzieci we wczesnym okresie rozwoju.

III. WIZYTÓWKA ŻŁOBKA MIEJSKIEGO W LUBAWIE „AKADEMIA MALUSZKA” (Standard 1.2.1)

Nazwa Instytucji:	Żłobek Miejski w Lubawie „Akademia Maluszka”	
Organ prowadzący:	Gmina Miejska Lubawa, ul. Rzepnikowskiego, 9a	
Numer wpisu do rejestru:	625/P	
Struktura i lokalizacja	Żłobek Miejski w Lubawie „Akademia Maluszka”, 14-260 Lubawa, ul. Św. Barbary 45	
	Liczba miejsc:	70
	Grupy wiekowe: (mieszane)	I grupa – 23 dzieci II grupa – 23 dzieci III grupa – 24 dzieci
Dostosowania do potrzeb dzieci niepełnosprawnych	Zatrudnieni specjaliści, m.in.: terapeuci SI, pedagog osób z niepełnosprawnością intelektualną.	
Przestrzenie	Wewnętrzne: Sale zabaw: Sale zabaw w żłobku są przestronne, jasne i klimatyzowane, zapewniając dzieciom komfortowe warunki pobytu. Każda sala posiada własną łazienkę z przewijakiem, w pełni dostosowaną do potrzeb małych dzieci, co sprzyja bezpieczeństwu, higienie oraz codziennej wygodzie. Zewnętrzne: Plac zabaw: stanowi bezpieczną i ogrodzoną przestrzeń, wzbogaconą o zimozielone nasadzenia roślinne. Naturalne otoczenie sprzyja prowadzeniu zajęć przyrodniczych, prostych eksperymentów oraz zabaw konstrukcyjnych, jednocześnie zachęcając dzieci do aktywności ruchowej i harmonijnego rozwoju dużej motoryki. Parking dla rodziców.	
Kierownictwo i kontakt:	Dyrektor - Lucyna Janus 692-570-502, Zastępca dyrektora – Karolina Jędrychowska 600-934-144 Tel. 502-870-626, mail: zlobek@lubawa.pl. e-Doręczenia: AE:PL-53402-51605-CSDFS-20	
Bezpieczeństwo i dostosowanie do potrzeb dzieci:	Dostosowanie obiektu: Obiekt żłobka stanowi budynek parterowy, co znacząco zwiększa bezpieczeństwa i dostępność dla wszystkich dzieci. Przestrzenie pozbawione są barier architektonicznych, a ciągi komunikacyjne dostosowano do swobodnego poruszania się dzieci z niepełnosprawnością. Zastosowano antypoślizgowe nawierzchnie, zaokrąglone krawędzie oraz bezpieczne wyposażenie. Sanitariaty i sale zajęć zostały dostosowane do potrzeb dzieci z ograniczeniami ruchowymi. Monitoring: Obiekt żłobka został wyposażony w system monitoringu wizyjnego składający się z 13 kamer, w tym 5 kamer zewnętrznych. Monitoring obejmuje kluczowe strefy wewnętrzne oraz teren wokół budynku, co zwiększa bezpieczeństwo dzieci i personelu, umożliwia stały nadzór oraz szybką reakcję na sytuacje niepożądane. System wspiera również kontrolę dostępu i ochronę mienia placówki.	

IV. CELE OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZO – EDUKACYJNE (Standard 1.1)

Cele opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne realizują zakres **Standardu 1.1** standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 i określają sposoby tworzenia dzieciom optymalnych warunków pobytu w żłobku. Cele szczegółowe realizowane są w codziennej pracy z dziećmi. Pomagają one dzieciom uczyć się i nabywać umiejętności. Aby realizować cele, podejmowane aktywności z dziećmi muszą być dopasowane do indywidualnych możliwości dzieci w grupie.

CEL OGÓLNY	CELE SZCZEGÓŁOWE
1) Tworzenie pozytywnego klimatu opartego na życzliwości, bezpieczeństwie i bliskich relacjach, tak aby każde dziecko czuło się zauważone i ważne	• stworzenie warunków do zaadaptowania się w środowisku żłobka • zapewnienie bezpiecznego otoczenia w żłobku • okazywanie ciepła poprzez mówienie do dziecka po imieniu, uśmiech, kontakt wzrokowy i łagodny ton głosu • budowanie atmosfery akceptacji i równego traktowania wszystkich dzieci • wzmacnianie pozytywnych zachowań poprzez pochwały opisowe i docenianie wysiłku • tworzenie środowiska, w którym każde dziecko czuje, że przynależy do grupy
2) Zapewnienie spokojnej i przewidywalnej atmosfery, w której dzięki empatii, uważnym reakcjom i jasnym zasadom ogranicza się napięcie i trudne zachowania.	• wprowadzanie rutyn i rytuałów dających dzieciom poczucie stabilności • przewidywanie sytuacji trudnych i elastyczne kierowanie przebiegiem dnia • utrzymywanie jasnych, prostych zasad komunikowanych w sposób spokojny i zrozumiały dla dziecka • stosowanie strategii wyciszających i wspierających samoregulację • reagowanie na trudne zachowania spokojnie, konsekwentnie i adekwatnie do wieku.
3) Wrażliwe odpowiadanie na potrzeby dzieci – dostrzeganie sygnałów emocjonalnych i rozwojowych oraz dostosowywanie wsparcia do tempa i możliwości każdego dz.	• obserwowanie reakcji dzieci i właściwe interpretowanie ich sygnałów • dostosowywanie poziomu wsparcia do aktualnych możliwości dziecka • reagowanie szybko i adekwatnie na dyskomfort, lęk czy trudność dziecka • zapewnienie przestrzeni, w której dziecko może sygnalizować potrzeby • indywidualizowanie opieki, uwzględniające różnice w temperamencie i rozwoju dziecka.
4) Uwzględnianie perspektywy dziecka poprzez dawanie wyboru, zachęcanie do inicjatywy i umożliwianie wpływu na codzienne aktywności w granicach bezpieczeństwa.	• proponowanie wyborów dostosowanych do wieku (np. zabawka, aktywność, miejsce zabawy) • umożliwianie dziecku inicjowania zabawy i podążanie za jego pomysłami • tempo dnia dostosowane do dzieci — bez pośpiechu, z czasem na dokończenie czynności • wspieranie samodzielności w samoobsłudze, porządkowaniu i eksplorowaniu • uwzględnianie sygnałów „stop”, zmęczenia, potrzeby wycofania

CEL OGÓLNY	CELE SZCZEGÓŁOWE
5) <i>Wspieranie konstruktywnego kierowania zachowaniem, tak by dzieci stopniowo uczyły się regulacji emocji, rozwiązywania konfliktów i budowania relacji z innymi.</i>	• wyjaśnianie zasad w sposób prosty, pozytywny i zrozumiały dla dzieci • stosowanie technik rozwiązywania konfliktów dostosowanych do małych dzieci (modelowanie, naprowadzanie) • pokazywanie dzieciom, jak nazywać emocje i jak sobie z nimi radzić • dbanie o to, by dzieci miały szansę spróbować naprawić sytuację, gdy coś pójdzie nie tak • wzmacnianie umiejętności współdziałania — czekania na swoją kolej, dzielenia się, wspólnej zabawy,
6) <i>Organizowanie środowiska sprzyjającego aktywnemu poznawaniu, poprzez oferowanie zabaw i doświadczeń dostosowanych do wieku, indywidualnych potrzeb dziecka i zachęcających do eksploracji.</i>	• przygotowywanie przestrzeni bogatej w materiały do manipulacji, eksploracji i doświadczania • umożliwianie dzieciom ruchu, eksperymentowania i odkrywania zmysłowego • wprowadzanie aktywności pobudzających ciekawość i rozumienie świata • łączenie zabawy swobodnej z proponowanymi aktywnościami rozwojowymi • zachęcanie do samodzielnych prób i utrwalania nowych umiejętności.
7) <i>Wspieranie uczenia się dzieci poprzez jakość informacji zwrotnej, w tym zachęcanie dzieci do myślenia, szukania rozwiązań i odkrywania zależności.</i>	• zadawanie pytań otwartych, zachęcających dzieci do myślenia i ciekawości • nazywanie tego, co dziecko robi, aby wzmacniać jego rozumienie i intencje • dostosowywanie podpowiedzi i komentarzy do aktualnych możliwości dziecka • wspieranie rozpoznawania skutków działań („co się stanie, jeśli...?”) • zachęcanie do rozwiązywania prostych problemów podczas zabawy i aktywności
8) <i>Tworzenie warunków do rozwoju językowego i komunikacji dzieci.</i>	• częste mówienie do dzieci w sposób prosty, jasny i bogaty językowo • poszerzanie wypowiedzi dziecka poprzez dodawanie nowych słów i znaczeń • nazywanie emocji, działań, przedmiotów i relacji przestrzennych w naturalnych sytuacjach • zachęcanie dzieci do komunikowania się — werbalnie i niewerbalnie • tworzenie okazji do dialogów i wymiany komunikatów podczas zabawy i rutyn.
9) <i>Tworzenie i nawiązywanie partnerskiej współpracy z rodzicami mającej na celu współdziałanie w zakresie najlepszego interesu dziecka.</i>	• regularne, spokojne i otwarte komunikowanie się z rodzicem o potrzebach i postępach dziecka • włączanie rodziców w proces adaptacji i tworzenie spójnych zasad opieki • uwzględnianie informacji od rodziców o zwyczajach, upodobaniach i trudnościach dziecka. • wspólne poszukiwanie rozwiązań dotyczących trudności rozwojowych lub emocjonalnych • dbanie o atmosferę partnerskiego zaufania i wzajemnego szacunku.

V. METODY PRACY Z DZIEĆMI (Standard 1.1.2)

Ze względu na fakt, że w pierwszych latach życia dziecka normą jest zróżnicowanie, a nie jednorodność poziomu rozwoju w grupie dzieci, w Żłobku Miejskim w Lubawie „Akademia Maluszka” w codziennej pracy opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnej stosowane są poniższe metody pracy lub ich elementy, odpowiadające na zróżnicowane potrzeby dzieci i dostosowywane do nich.

Nazwa metody	Cel metody	Przykładowe aktywności
Metoda oglądowa	Główna metoda do pracy z małymi dziećmi, polegająca na pokazywaniu ilustracji, przedmiotów.	Oparta na obserwacji i pokazywaniu ilustracji, przedmiotów, stosuje się również podczas spacerów. Opiekun obserwuje otoczenie, pokazuje dzieciom i nazywa przedmioty, ludzi, zwierzęta oraz to co znajduje się w ich otoczeniu, a także to na czym dziecko skupiło swoją uwagę. Opiekun wykorzystuje w swojej pracy obrazki, ilustracje, książki oraz plansze czy inne pomoce, które dzieci mogą zarówno oglądać i dotykać.
Metoda słowna	Wykorzystywana jest w czasie słuchania różnego rodzaju utworów literackich i zalicza się do niej: rozmowy, opowiadania, zagadki, objaśnienia, instrukcje, uczenie wierszy, piosenek, tekstów.	Odnosi się do rozmów, opowiadania, czytania bajek, objaśniania, instrukcji, uczenie wierszy, piosenek, tekstów, sposobów społecznego porozumiewania.
Zabawy paluszkowe	Stosujemy u dzieci od pierwszego roku życia. Pokazujemy dziecku ruchy i wykonujemy je na dziecku, dotykając palców, szyi, pleców wypowiadając wierszyki czy wyliczanki.	Pokazywanie dzieciom na palcach różnego rodzaju wyliczanek i wierszyków, np. <i>Sroczka kaszkę ważyła, Idzie raczek, Tu paluszek, Kosi, kosi łapci, Mały pajaczek</i> , itp.
Teatrzyki i pantomima	Jest to doskonały sposób na rozwijanie umiejętności niewerbalnej komunikacji oraz świadomości ciała.	Odgrywanie ról przez opiekunów (improvizacja). Odgrywanie krótkich spektaklów/scenek przez opiekunów. Można wykorzystywać małe formy teatralne bez dialogów, z wykorzystaniem światła i cienia oraz dźwięków i muzyki. Można zaangażować rodziców do współpracy.

Nazwa metody	Cel metody	Przykładowe aktywności
Metoda polisensorycznego oddziaływania na jednostkę	Stymulacja polisensoryczna to poznawanie świata wszystkimi zmysłami – wzrokiem, słuchem, smakiem, węchem, dotykiem.	To metoda wielozmysłowa oddziałująca na dotyk, wzrok, słuch, węch i smak. Zadaniem tej metody jest pobudzenie zmysłów z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zaczerpniętych z przyrody.
Bajki, baśnie, elementy bajkoterapi	Bajki adresowane są dla wszystkich dzieci. Bajki terapeutyczne są stworzone dla dzieci, które mają w sobie pewne lęki lub dla dzieci, u których próbujemy zminimalizować pewne zachowania.	Adekwatnie do zainteresowań dzieci, trudności panujących w grupie. Czytając bajkę w grupie małych dzieci należy wybrać literaturę adekwatną do wieku. Należy pokazywać obrazki, używać onomatopei, modulować ton głosu.
Elementy muzykoterapii	To świadome wykorzystanie dźwięków, rytmu i melodii w celu wspierania wszechstronnego rozwoju dzieci. Poprzez kontakt z muzyką dzieci rozwijają umiejętności komunikacyjne, emocjonalne, społeczne, ruchowe i sensoryczne.	• Wykonywanie przez dzieci ruchów naśladowujących rytm opiekuna: np. klaskanie w dłonie, tupanie stopami lub machanie rączkami w rytm muzyki. Takie zabawy rozwijają koordynację i poczucie rytmu. • Naśladowanie odgłosów zwierząt: opiekunowie śpiewają proste piosenki, które zawierają dźwięki zwierząt (np. mu-mu, miau-miau, hau-hau), a następnie zachęcają dzieci do naśladowania dźwięków zwierząt. Tego rodzaju ćwiczenia rozwijają umiejętności werbalne i poznawcze. • Zabawy w tworzenie muzyki: dziecko wybiera instrumenty do różnych części utworu (np. kiedy grają, kiedy mają przerwę). W ten sposób rozwija się poczucie struktury w muzyce i współpracy. • Taniec do muzyki: chodzi o proste tańce, w których dzieci swobodnie poruszają się w rytm muzyki, krążą, podskakują lub machają rączkami. • Zabawy w grupie z muzyką: dzieci tańczą w kręgu, trzymając się za ręce, a kiedy muzyka cichnie, siadają na ziemi. To rozwija umiejętność współpracy, poczucie rytmu oraz kontrolowanie ciała. • Śpiewanie prostych piosenek: dzieci w tym wieku mogą śpiewać proste piosenki, o np. codziennych czynnościach, przedmiotach lub postaciach. Zachęcanie dzieci do śpiewania prostych wierszyków i piosenek rozwija umiejętności językowe i muzyczne.

Nazwa metody	Cel metody	Przykładowe aktywności
Elementy edukacji sensorycznej	Celem metody jest stymulacja centralnego układu nerwowego przez pobudzenie receptorów zmysłowych. Metoda ta ma dostarczyć aparatowi sensorycznemu odpowiednią ilość i jakość bodźców.	• Dotykanie różnych tekstur: opiekunowie mogą wykorzystać do tego materiały o różnej fakturze (np. miękkie, gładkie, szorstkie, twarde tkaniny, piłki sensoryczne, gąbki). • Zabawy węchowe: opiekunowie używają różnych pachnących przedmiotów (np. kwiatów, owoców, przypraw) i pozwalają dziecku na wąchanie tych zapachów. Dzięki temu rozwija się zmysł węchu oraz umiejętność rozpoznawania zapachów. • Zabawy z dźwiękami: dzieci korzystają z prostych instrumentów (bębenki, grzechotki, tamburyny) lub codziennych przedmiotów (np. plastikowych kubków) do tworzenia różnych dźwięków. • Zabawy z piaskiem i wodą: zabawa w piasku z różnymi akcesoriami (foremkami, łopatkami) pozwala dziecku na odkrywanie faktur i tekstur, co rozwija wrażliwość dotykową i kreatywność. • Zabawy dotykowe: poszukiwanie skarbów w różnych materiałach, np. dziecko może poszukiwać przedmiotów ukrytych w różnych materiałach (np. ziarnach, kulkach piankowych, ryżu), co rozwija zmysł dotyku, koncentrację i cierpliwość. • Zabawy w rozpoznawanie dźwięków: zgadywanki dźwiękowe: dzieci słuchają różnych dźwięków i próbują odgadnąć, skąd pochodzą (np. dźwięk klaksonu, śpiew ptaków, dźwięk deszczu). Taka zabawa rozwija zdolności słuchowe i poznawcze.
Elementy Pozytywnej Dyscypliny	Pozytywna dyscyplina to podejście wychowawcze oparte na szacunku, empatii i zrozumieniu dla dzieci. Celem jest: modelowanie zachowań dzieci, uczenie dzieci zasad panujących w grupie oraz minimalizacja konfliktów rówieśniczych.	Stosujemy adekwatnie do wieku. Zadajemy pytania. Dajemy wybór dziecku. Wspólne zabawy. • Pozytywna dyscyplina to podejście wychowawcze polegające na dawaniu dzieciom wskazówek dotyczących ich zachowania językiem pozytywnym. Nie polega ono na stosowaniu kar i surowych zakazów i nakazów, lecz na budowaniu zdrowych relacji, wspieraniu rozwoju dziecka i uczeniu go odpowiedzialności. Opiekun komunikuje dzieciom pożądane zachowania, zamiast używać zakazów. Przykład: opiekun mówi „nóżki trzymamy na podłodze” zamiast powiedzieć „nie kładziemy nóg na stole”.

Nazwa metody	Cel metody	Przykładowe aktywności
Elementy metody Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne	To system ćwiczeń ruchowych opartych na naturalnej aktywności dziecka. Głównym celem jej stosowania w żłobku jest wspieranie harmonijnego rozwoju psychoruchowego dzieci poprzez ruch, kontakt z opiekunem oraz budowanie relacji z innymi dziećmi.	• Podnoszenie i kołysanie: dziecko, trzymane w ramionach opiekuna, może być delikatnie kołysane w różne strony. To wzmacnia poczucie bezpieczeństwa i zaufania, a także rozwija równowagę i orientację w przestrzeni. • Naśladowanie prostych ruchów: dziecko może naśladować ruchy dorosłego, np. podnoszenie rąk do góry, machanie rączkami, co rozwija koordynację ruchową i poczucie związku ciała z przestrzenią. • Chodzenie i bieganie: chodzenie w różnych kierunkach – do przodu, do tyłu. • Skakanie: dziecko może skakać w różnych kierunkach, próbując doskoczyć/wskoczyć do określonego miejsca, np. na kolorową matę lub na kółka. To ćwiczenie rozwija równowagę i orientację przestrzenną. • Zabawy w koordynację ruchową: dziecko chodzi, wykonując określone zadania, np. dotykanie przedmiotów w przestrzeni, zbliżanie się do różnych punktów w sali • Wspólne poruszanie się: dzieci wykonują ruchy w grupie, np. przesuwanie się do przodu, do tyłu, w lewo i prawo w rytm piosenki. To rozwija poczucie współpracy. • Balansowanie na prostych przeszkodach: dzieci mogą ćwiczyć równowagę, przechodząc po prostych przeszkodach, np. skakankach na podłodze, liniach na ziemi.
Elementy metody Dobrego Startu wg Marty Bogdanowicz	Celem metody jest <i>Rozwijanie funkcji językowych, funkcji spostrzeżeniowych: wzrokowych, słuchowych, dotykowych, kinestetycznych (czucie ruchu) i motorycznych oraz współdziałanie między tymi funkcjami czyli integracji percepcyjno-motorycznej</i> (cyt. za Bogdanowicz Marta, 1985, 1990, 1997 – prace autorskie dotyczące Metody Dobrego Startu)	• Element słuchowy - piosenki, wierszyki, proste rymowanki • Element wzrokowy - łatwe wzory, znaki graficzne • Element motoryczny - orientacja w schemacie ciała i przestrzeni, ćwiczenia językowe i ruchowe (ruchowo-słuchowe, ruchowo-muzyczne), np.: przywitanie dzieci <i>Witaj, witaj</i>, zabawa przy piosence <i>Boogie-woogie</i>, ruchy zharmonizowane z rytmem piosenki.
Elementy pedagogiki zabawy Klanza	Metoda KLANZY oparta na różnego rodzaju zabawach i grach, m.in. celem integracji grupy rówieśniczej.	• Zabawy mające na celu nawiązanie kontaktu z grupą.

Nazwa metody	Cel metody	Przykładowe aktywności
	Gry i zabawy zapewniają dobrowolność uczestnictwa, wykluczają rywalizację.	• Ćwiczenia ruchowo-muzyczne: zabawa w sztorm z kulkami z papieru lub zabawa „Kogo nie ma”- dziecko chowa się pod chustę, reszta dzieci ma zamknięte oczy, dzieci mają za zadanie odgadnąć kogo było brak.
Elementy metody Montessori	Celem metody jest koncentracja na wspieraniu naturalnego rozwoju dziecka poprzez stworzenie odpowiedniego środowiska edukacyjnego, które sprzyja samodzielności, ciekawości i rozwojowi umiejętności społecznych oraz poznawczych.	Zabawy z różnymi materiałami o różnych teksturach i kształtach: • Zabawy z piaskiem, wodą, materiałami o różnych fakturach: dzieci mogą dotykać i badać piasek, tkaniny (np. miękkie, szorstkie, gładkie) czy kawałki drewna • Otwarte pudełka z przedmiotami do wkładania i wyjmowania: dzieci mogą ćwiczyć chowanie i wyjmowanie przedmiotów z pudełek, co rozwija zdolności manipulacyjne i koordynację ręka-oko • Proste zabawy manipulacyjne z klockami: układanie wieży z klocków – dziecko może układać wieżę, co pozwala rozwijać precyzyjność ruchów oraz koncentrację. • Dopasowywanie elementów do siebie – sortowanie i klasyfikowanie: np. dopasowanie klocków do odpowiednich otworów • Ćwiczenia samodzielności: np. ćwiczenia wkładania butów, samodzielnego mycia rąk
Elementy metody malowania dziesięcioma palcami R. F. Show	Technika pedagogiczna, która polega na malowaniu przez dziecko palcami i dłońmi, a nie pędzlem. Celem jest wspomaganie rozwoju motoryki: Malowanie palcami pomaga w rozwijaniu precyzji ruchów ręki i ogólnej sprawności manualnej	Potrzebujemy farb i dużej karki papieru, tektury. Wykorzystujemy ręce, palce, a nawet inne części ciała do malowania. Jest to prosta metoda i bardzo korzystna dla rozwoju dziecka. Potrzebny jest biały lub szary papier i kilka kolorów farb w miseczkach o takiej wielkości, aby dziecko mogło swobodnie włożyć rękę. Papier należy przymocować do stołu.
Elementy metody aktywnego słuchania muzyki wg Batii Strauss	Metoda aktywnego słuchania muzyki Batii Strauss dopasowuje aktyw. ruchową, taneczną i instrumentalną dz. do dzieł muzyki klas., a przez to stwarza możliwość zabawy z muz. Podczas słuch. muz. wyk. prostych ruchów przez dzieci.	Dzieci słuchają utworu i wykonują proste ruchy rytmiczne siedząc albo proste ruchy taneczne wg wskazówek opiekuna. Aktywne słuchanie ma na celu przybliżenie muzyki klasycznej, uwrażliwienie na nią.

Nazwa metody	Cel metody	Przykładowe aktywności
Elementy metod ekspresji ruchowej wg Carla Orffa	Ruch przy muzyce w koncepcji Orffa ma charakter prosty: chód, bieg, podskoki, czworakowanie. Następnie przybiera charakter improwizowany, by w końcu stać się kreatywnym. Tworzenie muzyki – przybiera kształt improwizacji.	Każde dziecko musi posiadać ten sam instrument (perkusyjny). Mogą być to zrobione samodzielnie bębni, np. opakowanie po lodach, pudełka kartonowe itp. Dzieci mają na celu próbowanie wystukiwania rytmu pokazanego przez opiekuna.
Elementy gimnastyki rytmicznej Marii i Alfreda Knillów	Metoda Marii i Alfreda Knillów to jedyna w swoim rodzaju tzw. gimnastyka rytmiczna o charakterze twórczym. Jej głównym zadaniem jest poszukiwanie oraz znajdowanie coraz to nowszych form ruchowych przy pomocy rytmu i muzyki.	Główne elementy tej metody to: ruch, muzyka, rytm i przybory. Dzieci próbują naśladować opiekunów w ruchach. Należy wykorzystać dwa przybory spośród: laski gimnastyczne, szarfy, grzechotki, dzwoneczki, bębni.

Dla opiekunów: wspierające pytania i wskazówki

Poniższe pytania mają za zadanie wspomóc opiekunów w wyborze metody pracy z dziećmi z uwzględnieniem zróżnicowania poziomów rozwoju dzieci w grupie oraz ich potrzeby.

- Dlaczego pracujemy z elementami danej metody?
- Jakie elementy metody stosujemy?
- W jakich sytuacjach wykorzystujemy element wybranej metody?

Uwagi końcowe:

Dobór metod pracy jest zawsze uzależniony od etapu rozwojowego dziecka, jego potrzeb i zainteresowań. Opiekunowie są zobowiązani do ich stosowania zgodnie z planem dnia, zasadami komunikacji oraz wymaganiami planu OWE. Metody te wspierają kompleksowy rozwój dzieci w zgodzie z aktualnymi standardami opieki obowiązującymi od 1 stycznia 2026 r.

VI. RESPEKTOWANIE PRAW DZIECKA ZGODNIE Z KONWENCJĄ O PRAWACH DZIECKA:

(Standard 1.)

Respektowanie praw dziecka, zgodnie z Konwencją o prawach dziecka, stanowi w żłobku podstawę wszystkich działań opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych. Każde dziecko traktowane jest z szacunkiem, ma zapewnione bezpieczeństwo, ochronę godności oraz prawo do indywidualnych potrzeb i emocji.

- Prawo do opieki i poczucia bezpieczeństwa – dzieci objęte troską i uwagą, tworzenie bezpiecznych warunków pobytu.
- Prawo do tożsamości i indywidualności – uwzględnianie różnic rozwojowych i potrzeb każdego dziecka.
- Prawo do zabawy i odpoczynku – codziennie zapewniany czas na swobodną zabawę i relaks.
- Prawo do nauki i rozwoju – zajęcia edukacyjne dostosowane do wieku i możliwości dzieci.
- Prawo do wyrażania własnego zdania – dzieci zachęcane do podejmowania wyborów (np. w zabawie, zajęciach, samoobsłudze).
- Prawo do równego traktowania – brak dyskryminacji ze względu na płeć, pochodzenie, sprawność.
- Prawo do ochrony przed przemocą – stosowanie metod wychowawczych opartych na empatii, bez kar fizycznych i psychicznych.

VII. PLANOWANE AKTYWNOŚCI, DZIAŁANIA PERSONELU ORAZ WSKAZÓWKI METODYCZNE

(Standard 1.1.4)

Planowane aktywności oraz działania personelu w żłobku są dostosowane do wieku, możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci oraz realizowane w atmosferze bezpieczeństwa i uważności. Personel stosuje spójne wskazówki metodyczne, wspierając samodzielność, rozwój emocjonalny i uczenie się poprzez codzienne doświadczenia i zabawę.

Nr standardu	Planowane aktywności, działania personelu oraz wskazówki metodyczne
4.1	Każdego dnia personel stwarza dzieciom warunki do odpoczynku w placówce w dwóch formach: odpoczynek na leżaczkach, w kąciku wypoczynkowym, lub cicha aktywność na dywanie.
4.2	Przykładowe działania personelu wspierające autonomię dziecka podczas czynności higienicznych Personel: • opisuje czynności higieniczne, jakie wykonuje razem z dzieckiem, żeby dziecko wiedziało, co będzie się z nim działo w kontakcie z dorosłym. Informuje dziecko o zamiarze zmiany mu pieluszki i upewnia się, że dziecko rozumie jego intencje. Załącznik A- LISTA DZIAŁAŃ PERSONELU ŻŁOBKAMIEJSKIEGO W LUBAWIE „AKADEMIA MALUSZKA” WSPIERAJĄCYCH AUTONOMIĘ DZIECI W CZYNNOŚCIACH HIGIENICZNYCH.

4.4	Przykładowe działania personelu wspierające samodzielność dziecka podczas posiłków Personel: • zaprasza dzieci do wspólnego nakrywania do stołu i sprzątanania po posiłku; • daje dzieciom tyle czasu na posiłek, ile potrzebują. <i>Załącznik B- LISTA DZIAŁAŃ PERSONELU ŻŁOBKAMIEJSKIEGO W LUBAWIE „AKADEMIA MALUSZKA” WSPIERAJĄCYCH SAMODZIELNOŚĆ DZIECI PODCZAS POSIŁKÓW</i>
5.1	Przykładowe sposoby nawiązywania relacji z dziećmi dające im poczucie bezpieczeństwa Personel: • często znajduje się w fizycznej bliskości dzieci, siedząc obok nich na ich poziomie, np. na podłodze lub przy stole; • odzwierciedla emocje dzieci, ich radość i entuzjazm oraz inne emocje. Stara się utrzymać pozytywne emocje w kontakcie z dziećmi, żartuje z nimi, uśmiecha się i śmieje, reaguje na interakcje z dziećmi w ciepły sposób; • jest uważny na trudne momenty dzieci (zmęczenie, przestymulowanie) i wspiera je, aranżując zmiany w otoczeniu, dostosowując ton głosu i styl interakcji do sytuacji; • pozwala dzieciom się przytulać i utrzymywać fizyczną bliskość w odpowiedzi na werbalne lub niewerbalne intencje dzieci.
5.2	Przykładowe sposoby reagowania werbalnie i niewerbalnie na zachowania dzieci Personel: • swobodnie dołącza do zabawy i aktywności z dziećmi lub oddala się, gdy dzieci go nie potrzebują; • pozwala dzieciom na popełnianie błędów i zachęca do samodzielnego ich naprawiania/rozwiązywania problemów, jeżeli są na to gotowe; • akceptuje wyrażanie emocji przez dzieci; • okazuje szacunek dzieciom, wyrażając to również poprzez formy grzecznościowe: „dziękuję ci”, „proszę”.
5.3	Przykładowe sposoby komunikowania dzieciom aktywności w ciągu dnia i zmian z tym związanych Personel: • uprzedza dziecko o działaniu, które będzie podejmowane z jego udziałem (np. zmiana pieluchy lub wycieranie nosa lub buzi), i czeka na jego odpowiedź (werbalną lub niewerbalną), żeby mieć pewność, że dziecko rozumie sytuację; • przypomina dzieciom werbalnie lub niewerbalnie (gestem lub używając znaków graficznych) o następnym punkcie w planie dnia.
6.1	Przykładowe działania personelu rozwijające u dzieci poczucie przynależności do grupy oraz zainteresowanie innymi Personel: • aranżuje przestrzeń tak, żeby dzieci mogły widzieć, co robią inni, m.in. poprzez podział sali na kilka stref wyposażonych w zróżnicowane zabawki i materiały czy możliwość przekształcania sali w odpowiedzi na aktualne zainteresowania dzieci; • celebrytuje rytuały codziennego przywitania i pożegnania; wspólnie realizowany plan dnia, z powtarzającymi się zabawami integrującymi dzieci;

	• włącza dzieci w dekorowanie sali; • modeluje społeczne interakcje podczas zabaw z dziećmi, w których uczestniczy; • wykorzystuje wiedzę o zainteresowaniach i temperamencie dzieci do angażowania ich we wspólne zabawy.
6.2	Przykładowe działania personelu wspierające rozwój autonomii dzieci Personel: • umożliwia dzieciom podejmowanie różnych ról (np. poprzez wyznaczanie w najstarszej grupie dyżurnego pomagającego w rozdawaniu sztuczków); • zostawia dziecku czas na samodzielnie wykonanie jakiejś czynności, np. przy ubieraniu się, sprzątanii, łączeniu puzzli lub aranżacji miejsca zabawy; • stwarza dzieciom możliwości pomagania innym dzieciom; • wspiera samodzielne rozwiązywanie konfliktów między dziećmi i udziela wsparcia w rozwiązywaniu konfliktów, jeśli same nie potrafią znaleźć rozwiązania problemu (uwaga: wskazane jest, aby osoby z personelu miały wspólną strategię wspierania dzieci w sytuacjach konfliktowych); • umożliwia dzieciom podejmowanie decyzji i wybieranie zgodnie z ich możliwościami rozwojowymi.
6.3	Przykładowe działania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie Personel: • daje dzieciom wskazówki, jak ze sobą współpracować (np.: „Najpierw on, potem ty”); • pozostaje w pobliżu, gdy dzieci decydują, z kim chcą się bawić; • podpowiada dziecku, jak może się zachować w konkretnej sytuacji, a nie mówi, czego ma nie robić (koncentruje się na pozytywnych komunikatach korygujących); • wprowadza zasady funkcjonowania dzieci w grupie i wyjaśnia ich znaczenie.
6.4	Przykładowe działania personelu wspierające celebrowanie świąt i innych ważnych wydarzeń <i>(Należy wpisać planowane uroczystości i święta, które są obchodzone w grupie dzieci)</i> Celebrowanie powinno dotyczyć spraw bliskich najmłodszym dzieciom, takich jak np.: • urodziny (personel ustala z rodzicami i wprowadza prosty zwyczaj/rytuał świętowania w grupie urodzin, taki sam dla każdego dziecka); • Dzień Dziecka; • Dzień Babci i Dziadka, Dzień Rodziny (personel dba o to, by dzieci nie były obligowane do dawania rodzicom czy dziadkom prezentów). Personel: • uzgadnia celebrowanie świąt o znaczeniu kulturowym czy religijnym z rodzicami; • respektuje prawo dziecka do odmowy lub rezygnacji ze świętowania lub z fragmentu rytuału (np. przytulenia przez inne dzieci).

7.1	Przykładowe wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci • umożliwianie dzieciom zabawy w kąciakach tematycznych uzupełnianych regularnie nowymi materiałami, zabawkami, przedmiotami, zgodnie ze zmieniającymi się zainteresowaniami dzieci i ich aktualnymi potrzebami; • rozwijanie zainteresowań dzieci przez dzielenie się pomysłami i pokazywanie nowych zastosowań istniejących materiałów, zabawek i pomocy edukacyjnych; • dostosowanie czasu trwania zabaw do możliwości dzieci (zabawy trwają tak długo, jak długo dzieci są nimi zainteresowane); • dostosowanie tematyki inicjowanych przez personel zabaw do aktualnych zainteresowań dzieci; • zapewnianie dzieciom dostępu do materiałów wzbudzających ich ciekawość, do przedmiotów codziennego użytku oraz materiałów pochodzących z natury; • umożliwianie dzieciom eksplorowania najbliższego otoczenia placówki i obserwowania zmian zachodzących w przyrodzie.
7.2.1	Przykładowe wskazówki metodyczne dla personelu, wspierające u dzieci myślenie przyczynowo-skutkowe: • opisywanie tego, co dziecko robi, co się dzieje z badanymi przez nie przedmiotami, materiałami; • uruchamianie umiejętności skupienia na działaniu i przewidywania jego skutków (np.: „Pchnąłeś piłkę. Teraz turla się po podłodze. Ciekawe, gdzie się zatrzyma?”); • wykorzystywanie czynności dnia codziennego (takich jak: ubieranie, jedzenie, higiena) lub tworzenie sytuacji edukacyjnych, w których dziecko może: – manipulować przedmiotami, materiałami; – podejmować czynności odwracalne i nieodwracalne; – robić doświadczenia; – próbować nowych rozwiązań i sprawdzać ich skuteczność.
7.2.2	Przykładowe wskazówki metodyczne dla personelu, wspierające u dzieci umiejętność obserwacji i doświadczania otaczającego świata • obserwowanie razem z dzieckiem lub dziećmi zjawisk, które przyciągają ich uwagę, i komentowanie tego (np.: „Widzę, że kapie woda z kranu, zakręczę go mocniej”; „Słyszę, że stukasz grzechotką w stół. To głośny dźwięk. Ja stukam grzechotką w dywan. To cichy dźwięk”); • okazywanie zaciekawienia i swojego zaangażowania w badanie, modelowanie postawy ciekawości, dociekliwości, zaangażowania w swoje działanie; • pomaganie w rozumieniu tego, co dzieci robią i obserwują, przez opisywanie i wyjaśnianie; • zachęcanie do eksplorowania natury i terenu na zewnątrz budynku, stwarzanie możliwości swobodnej zabawy oraz opisywanie tego, co dzieci robią.
7.2.3	Przykładowe wskazówki metodyczne dla personelu, wspierające u dzieci używanie określeń dla cech przedmiotów • określanie i nazywanie cech przedmiotów używanych przez dzieci (dotyczących np. koloru, kształtu, faktury);

	• określanie relacji między przedmiotami (np.: dużo–mało; blisko–daleko, ciepłe–zimne) w sytuacjach codziennych, swobodnej zabawy i zajęciach kierowanych przez siebie; • dawanie dzieciom możliwości wyboru między różnymi produktami do jedzenia podczas posiłku i opisywanie różnic między nimi; • określanie i porównywanie przedmiotów w otoczeniu (np.: duży–mały, większy–mniejszy).
7.2.4	Przykładowe wskazówki metodyczne dla personelu, wspierające u dzieci używanie określeń przestrzennych • używanie w codziennych kontaktach z dziećmi takich słów, jak: góra, dół, przód, tył, lewo, prawo, nad, pod, obok, wewnątrz, zewnątrz, przed, za, obok, między, wyżej, niżej, w górze, na dole, daleko, blisko, wysoko, nisko; • opisywanie swoich czynności i aktywności dzieci i umiejscawianie tych działań w przestrzeni („Postawiłam kubeczki do picia na tacy. Widzę, że posadziłeś misia na krześle, a zajączka na podłodze. Chcesz, żeby zając siedział wyżej?”).
8.1	Przykładowe wskazówki metodyczne dla personelu, wspierające u dzieci rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania się, uwzględniające: 1) mówienie do dzieci • komunikowanie się w sposób zrozumiały dla dziecka; • inicjowanie kontaktu werbalnego i niewerbalnego; • używanie pytań otwartych i rozszerzających lub inicjujących rozmowę w sposób budzący zainteresowanie albo działanie dziecka; • stosowanie różnorodnych form wypowiedzi (pytania, zdania twierdzące, wykrzyknikowe itd.); • towarzyszenie dzieciom w zabawach i częste komentowanie, co one robią; • dopytywanie dzieci o ich potrzeby w czasie codziennych czynności, takich jak toaleta czy jedzenie; • kierowanie wzroku i postawy ciała w kierunku dziecka, które coś mówi; • zadawanie pytań rozszerzających i komentowanie w sposób zachęcający do dalszej wypowiedzi („Co się stało? Uderzyłeś się? Gdzie?”); 2) aktywne słuchanie dzieci • czekanie na odpowiedź dziecka, utrzymanie przy tym kontaktu wzrokowego; • parafrazowanie wypowiedzi dziecka i dawanych przez nie sygnałów (np.: Dziecko: „Mama?” Opiekun:” Tak, mama niedługo przyjdzie”); • odczytywanie intencji komunikacji dziecka (np.: Dziecko mówi: ”Si”, Opiekun : „Och mówisz, że to gorące? Tak, kubek jest gorący”); • kierowanie wzroku i postawy ciała w kierunku dziecka, które coś mówi; • zadawanie pytań rozszerzających i komentowanie w sposób zachęcający do dalszej wypowiedzi (np.: Co się stało? Uderzyłeś się, gdzie?”); 3) wzbogacanie słownictwa dzieci • wykorzystywanie słów z różnych kategorii (np.: przedmioty, działania, uczucia, funkcje); • rozwijanie interakcji dotyczących wspólnego doświadczenia lub zdarzeń z życia dziecka (np.: „Pamiętasz, jak na spacerze widzieliśmy wiewiórkę?”; „Wiem, że w domu masz psa. Co on robi, jak przychodzisz do domu? Hau-hau?”);

	• nazywanie, opisywanie tego, co robi dziecko, z użyciem nowych słów (pytanie: „Czy ten kalafior ci smakuje? zamiast: „Mniam-mniam?”); • rozwijanie języka i słownictwa dzieci za pomocą określeń opisujących dane zjawisko, sytuację czy przedmiot i łączenia ich ze słowami, które dziecko zna; • wypowiedzianie się pełnymi zdaniami, unikanie infantylizowania; • mówienie w pierwszej osobie („Teraz pokażę ci tę nową układankę”).
8.2	Przykładowa lista aktywności obejmująca: 1) rozmowy z dziećmi • utrzymywanie konwersacji z dzieckiem przez wymianę: słuchanie–mówienie–słuchanie; • wykorzystywanie każdej sytuacji w ciągu dnia do prowadzenia rozmów z dziećmi (niezależnie od tego, czy jest to zabawa kierowana, czy posiłek, czy mycie rąk, ubieranie się przed spacerem itp.); • angażowanie dziecka w słowną interakcję opartą zarówno na wspólnie dzielonym doświadczeniu, jak i osobistych doświadczeniach dziecka; 2) komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem • stwarzanie sytuacji, w których dzieci mogą bawić się ze sobą i rozmawiać o tym, co robią; • wspieranie komunikowania się dzieci ze sobą i z personelem (np. poprzez zabawy w telefon, w przyjęcie, w dom); • rozmawianie z dziećmi na temat tego, co jest aktualnie przedmiotem ich uwagi; • dawanie wskazówek dzieciom ułatwiających komunikację („Możesz powiedzieć, żeby...”; „Możesz zapytać o...”); 3) aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu tekstów, utworów, książek • wprowadzenie i kultywowanie zwyczaju codziennego czytania o określonej porze, codziennych zabaw ze śpiewem; • wykorzystywanie rymowanek, piosenek do rozpoczynania, trwania i kończenia jakiejś czynności (np. piosenka na powitanie); opowiadanie dzieciom książek z obrazkami i dbanie o to, żeby dzieci mogły aktywnie w tym uczestniczyć, dotykając ich, komentując treść.
9.1	Przykładowe wskazówki metodyczne dla personelu, które wspierają rozwój fizyczny dzieci, uwzględniające: 1) rozwój sprawności dzieci w zakresie małej motoryki • zapewnienie dostępności materiałów i przedmiotów umożliwiających dzieciom rozwijanie sprawności motoryki małej; • stwarzanie sytuacji, w których dzieci mogą ćwiczyć sprawność rąk i palców, w tym np.: zgniatać, rolować, rozplaszczać miękkie masy, trzymać małe przedmioty, doskonaląc chwyt, drzeć papier; • umożliwianie dzieciom zamykania, otwierania, zakręcania i odkręcania pojemników, wkładania i wyjmowania małych przedmiotów; 2) rozwój percepcji zmysłowej dzieci • umożliwianie dzieciom codziennego kontaktu z materiałami angażującymi zmysły: czucie, smak, zapach, wzrok, słuch, poczucie ułożenia ciała i równowagę; • zapewnianie w ciągu dnia różnorodnych aktywności sensorycznych, dostosowanych do potrzeb dzieci i ich możliwości (uwaga: planowanie doświadczeń sensorycznych powinno zagwarantować dzieciom czas na zaangażowanie się i zabawę z innymi dziećmi);

	• stwarzanie niemowlakom możliwości samodzielnego badania różnorodnych obiektów i swojego ciała – własnych rąk i nóg oraz twarzy; 3) rozwój sprawności dzieci w zakresie dużej motoryki • wspieranie niemowlaków w nauce kontrolowania ruchów ciała i nauce stania, chodzenia na czworakach i chodzenia w pionie; • umożliwianie niemowlakom eksplorowania przestrzeni przez przenoszenie ich w różne miejsca, w których czekają nowe wyzwania, np. dążenie do interesujących przedmiotów; • bawienie się z dziećmi w zabawy ruchowe, podążanie za tym, co robią dzieci (np. turlanie się, chodzenie na czworakach); • stwarzanie dzieciom warunków do podejmowania nowych wyzwań związanych z przemieszczaniem się i uczeniem nowych umiejętności motorycznych; • umożliwianie dzieciom wielokrotnego powtarzania i ćwiczenia konkretnych umiejętności ruchowych tak długo, jak długo są tym zainteresowane; • wykorzystywanie sytuacji codziennych do ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej, np. podczas jedzenia, ubierania się i innych czynności.
9.2.	Przykładowa lista aktywności personelu, wspierających rozwój sprawności fizycznej dzieci i angażowanie zmysłów, w tym: 1) zabawy angażujące zmysły wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku. Opiekun inicjuje i proponuje dzieciom aktywności, takie jak: • ścieżki sensoryczne – chodzenie na bosaka po trawie, piasku; • zabawy wodą, błotem, piaskiem; • malowanie rękami; • słuchanie i wydawanie dźwięków; • wąchanie naturalnych zapachów (warzyw, owoców, ziół, kwiatów); • testowanie smaków; • zabawy „koszykiem skarbów”; 2) zabawy wspierające rozwój motoryki małej. Opiekun inicjuje i proponuje dzieciom aktywności, takie jak: • zabawa klockami; • wkładanie i wyjmowanie elementów z pojemników; • wlewanie, przelewanie i wylewanie wody; • przesypywanie kaszy za pomocą różnych narzędzi; • zabawy papierem: chwytanie, darcie, składanie; • malowanie farbami (palcami, pędzlami, stemplami); • zabawa masami sensorycznymi (ciastoliną, plasteliną), lepienie, wałkowanie, krojenie, rwanie, łączenie; • przyczepianie, odczepianie, zapinanie, odpinanie; • włączanie przycisków;

	3) ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi. Opiekun inicjuje i proponuje dzieciom aktywności, takie jak: • wspinanie się na kanapę z wykorzystaniem poduszek, krzesełek, mocnych pudeł; • chodzenie po śladzie; • samodzielne jedzenie; • malowanie; • mycie rąk; • ubieranie się (wkładanie i zdejmowanie prostych elementów garderoby); • sprzątanie zabawek do pudeł; • zabawy piłką: rzucanie, łapanie, turlanie; 4) zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała. Opiekun inicjuje i proponuje dzieciom zabawy, takie jak: • turlanie się; • huśtanie się; • przeciskanie się przez tunel; • otulanie się kocem; • masowanie; • naśladowanie ruchu; • oglądanie się w lustrze; • zabawy „paluszkowe”; 5) aktywności w zakresie dużej motoryki ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu: • gra w piłkę (kopanie, turlanie, rzucanie, łapanie, odbijanie), • różnego rodzaju tory przeszkód. • chodzenie po różnych strukturach – ścieżki sensoryczne, • masaże różnymi fakturami. • taniec do muzyki, • klaskanie w rytm muzyki, • tupanie, • kręcenie, • pokazywanie części ciała w rytm muzyki, • wykonywanie poleceń ruchowych.
10.1	Przykładowe wskazówki metodyczne dla personelu, dotyczące twórczej ekspresji dzieci, oraz niezbędne warunki umożliwiające dzieciom działania twórcze i dostęp do wytworów kultury • zapewnienie dostępu do materiałów umożliwiających dzieciom kreatywne działanie;

	• stworzenie bezpiecznej atmosfery, bez oceniania, zapewnienie swobody działania oraz czasu potrzebnego na angażowanie się dzieci we własnym tempie i zakresie; • docenienie procesu twórczego, a nie jakości efektu; • wspieranie i nadawanie wartości samemu działaniu tworzenia; • nazywanie tego, co dzieci robią, bez poprawiania ich i oceniania; • zapewnienie dzieciom czasu i miejsca na działania kreatywne w ciągu całego dnia; • twarzenie dzieciom okazji do ekspresji twórczej, m.in. w formie tańca, śpiewu, manipulacji materiałami plastycznymi, wydawania dźwięków; • aranżowanie działań artystycznych nawet dla małej grupki dzieci lub pojedynczego dziecka, bez konieczności angażowania całej grupy w to samo działanie; • dostarczanie dzieciom okazji obcowania ze sztuką (rzeźbą, malarstwem, rysunkami) o wysokiej jakości artystycznej; • zapewnianie dzieciom kontaktu z muzyką wysokiej jakości, zarówno jeśli chodzi o jakość odtwarzania, jak i repertuar; • zapewnianie dzieciom dostępu do książek z szatą graficzną wysokiej jakości oraz do albumów ze zdjęciami; • organizowanie dzieciom rysowania i malowania na poziomych i pionowych dużych płaszczyznach (wielkości co najmniej A3) na wysokości ich wzroku; • organizowanie warunków do aktywności twórczej na zewnątrz budynku – w naturze.
10.2	Przykładowa lista działań personelu zachęcających dzieci do: 1) wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach: a) <u>sfera muzyczna</u>: śpiewanie, granie, wytwarzanie dźwięków, w tym z wykorzystywaniem głosu dźwięków generowanych przez przedmioty, zjawiska, ciało, powtarzanie, modyfikowanie i tworzenie melodii, słuchanie dźwięków naturalnych i wytworzonych, słuchanie muzyki, piosenek; b) <u>sfera plastyczna</u>: malowanie, barwienie, rysowanie, stemplowanie, cięcie, darcie, naklejanie, komponowanie obrazów na dużych i małych przestrzeniach, komponowanie w przestrzeni trójwymiarowej, układanie, dekorowanie z wykorzystaniem różnorodnych materiałów; c) <u>sfera ruchowa</u>: ruch swobodny i spontaniczny, taniec swobodny, naśladowanie ruchów, tworzenie ruchów z wykorzystaniem swojego ciała i z rekwizytów, taniec do muzyki; d) <u>sfera słowna</u>: spontaniczne i swobodne zabawy własnym głosem – tworzenie własnych słów, wydawanie dźwięków naśladowczych, zmiana głosu, tworzenie rymów, mówienie wierszyków, zmienianie słów w znanych dziecku wierszykach; e) <u>łączenie różnych rodzajów ekspresji</u>: ruch swobodny do muzyki z wokalizą dziecka oraz jednoczesnym malowaniem wodą na chodniku (tworzeniem swobodnych linii); 2) wykorzystywania różnorodnych materiałów takich jak: woda, piasek, błoto, trawa, liście, kamienie, zioła, warzywa, owoce, instrumenty, przedmioty wydające dźwięki, ubrania, materiały tekstylne, papier, przedmioty codziennego użytku;

3) poznawania różnych wytworów kultury poprzez:

- teatryki w wykonaniu opiekunów, rodziców lub zaproszonych artystów;
- słuchanie muzyki na żywo;
- słuchanie muzyki klasycznej;
- prezentowanie reprodukcji malarstwa lub rzeźby;
- czytanie i oglądanie książek i albumów o wysokich walorach artystycznych (graficznie i językowo).

VIII. FORMY PRACY Z DZIEĆMI:

- **zabawa swobodna** – umożliwiająca samodzielne odkrywanie i rozwój zgodnie z potrzebami dziecka;
- **zabawy kierowane** – krótkie, dostosowane do wieku aktywności proponowane przez opiekuna,
- **zabawy ruchowe** – rozwijające sprawność fizyczną i koordynację, tor przeszkód, zabawy z piłkami, gimnastyka, ruch przy muzyce,
- **zabawy tematyczne i konstrukcyjne** – kąciki zainteresowań, układanki, klocki.
- **zabawy sensoryczne** – stymulujące zmysły (dotyk, słuch, wzrok),
- **zajęcia plastyczne** – malowanie, lepienie, prace manualne, zabawy masą solną, piaskiem, wodą,
- **zabawy naśladowcze i tematyczne** – wspierające rozwój społeczny i emocjonalny,
- **zabawy muzyczno-rytmiczne** – rozwijające słuch i poczucie rytmu, śpiewanie, gra na prostych instrumentach, taniec,
- **czynności samoobsługowe** – nauka przez codzienne sytuacje (jedzenie, ubieranie się, porządkowanie),
- **kontakt indywidualny z dzieckiem** – rozmowa, obserwacja, wsparcie emocjonalne,
- **czytanie i słuchanie bajek** – bajkoterapia, spotkania z książką,
- **zajęcia językowe i logopedyczne** – proste wierszyki, rymowanki, zabawy paluszkowe,
- **obcowanie z przyrodą** – spacer, obserwacja drzew, ptaków, zabawy na placu zabaw,
- **święta i uroczystości** – Dzień Rodziny, Dzień Dziecka, uroczystości okolicznościowe.

IX. OBSZARY ROZWOJU I PLANOWANE DZIAŁANIA

- 1) OPIEKA I BEZPIECZEŃSTWO.***
- 2) ROZWÓJ PSYCHOMOTORYCZNY I POZNAWCZY***
- 3) ROZWÓJ EMOCJONALNO-SPOŁECZNY***
- 4) WSPÓLPRACA Z RODZICAMI***

OBSZAR 1: OPIEKA I BEZPIECZEŃSTWO

<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji planowanych aktywności</i>
1. Pielęgnacja: (Standard 4.2) (Standard 5.1.1) (Standard 13.2,3)	a) Codziennie : Dbłość o higienę osobistą (przewijanie, mycie rąk), wspieranie samodzielności w czynnościach higienicznych. Konkretnie działania: zachęcanie do samodzielnego mycia rąk po zabawie, wspólne mycie zębów (naśladownictwo), nauka korzystania z nocnika. b) Szczegółowa lista działań wspierających autonomię w czynnościach higienicznych znajduje się w ZAŁĄCZNIKU A. c) Bezpieczeństwo: Stały nadzór nad dziećmi, zabezpieczanie sal zabaw i placu zabaw, eliminowanie potencjalnych zagrożeń, szczegóły zawarte w “PROCEDURACH BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA DZIECI W ŻŁOBKU MIEJSKIM W LUBAWIE “AKADEMIA MALUSZKA” (Standard 5.1.1),(Standard 13.2,3)
2. Żywnienie: (Standard 4.4)	a) Plan: Zbilansowane, zdrowe posiłki dostosowane do wieku i potrzeb żywieniowych dzieci. Uwzględnienie specyficznych diet i alergii: <i>gromadzenie informacji o alergiach i nietolerancjach pokarmowych dzieci, współpraca z dietetykiem w celu przygotowania alternatywnych jadłospisów.</i> b) Kształtowanie nawyków: Zachęcanie do próbowania nowych smaków, nauka samodzielnego jedzenia. c) Szczegółowa lista działań wspierających samodzielność podczas posiłków znajduje się w ZAŁĄCZNIKU B.
3. Wypoczynek: (Standard 4.1)	a) Drzemka: Zapewnienie spokojnego miejsca do drzemki dostosowanego do indywidualnych potrzeb dziecka z uwzględnieniem (Standard 4.1) Indywidualne rytuały usypiania: <i>głaskanie po plecach, rączce, kołysanie, włączanie cichej muzyki relaksacyjnej.</i> a) Relaks: Wprowadzanie rytuałów usypiania, tworzenie atmosfery sprzyjającej odpoczynkowi: zasłanianie okien, kolorowe światełka. Przykładowe piosenki lub bajki: <i>„Aaa, kotki dwa”, bajki terapeutyczne,</i>

OBSZAR 2 : ROZWÓJ PSYCHOMOTORYCZNY I POZNAWCZY

<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji planowanych aktywności</i>
1 . Rozwój ruchowy: (<i>Standard 9.1,9.3</i>) (<i>Standard 9.2</i>)	a) Zabawy ruchowe : Organizowanie zabaw ruchowych, dostarczanie zabawek wspierających motorykę małą i dużą: <i>turlanie piłek, zabawy z chustą animacyjną, budowanie wieży z klocków, nawlekanie koralików itp.</i> b) Aktywność na świeżym powietrzu: Codzienne spacerunki i zabawy w ogrodzie żłobkowym, dostosowane do warunków pogodowych. Przykładowe zabawy na dworze: <i>zabawy na zjeżdżalni, bujakiach, ściankach wspinaczkowych itp.</i> Zbieranie liści, patyczków, kwiatków itp.
2 . Rozwój poznawczy: (<i>Standard 8.1</i>) (<i>Standard 8.2</i>) (<i>Standard 9.1.2</i>) (<i>Standard 10.1</i>) (<i>Standard 7.1, 7.2.1, 7.2.2, 7.2.3, 7.2.4</i>)	a) Sensoryka: Stymulacja zmysłów poprzez zabawy z różnymi fakturami, dźwiękami, kolorami i materiałami. Przykładowe zabawy sensoryczne: <i>malowanie palcami na folii, zabawa w „ciepło-zimno”, pojemnik z piaskiem kinetycznym, eksperymentowanie z masami plastycznymi itp.</i> (<i>Standard 9.1.2</i>) b) Mowa: Rozwijanie mowy poprzez czytanie książeczek, opowiadanie bajek, śpiewanie piosenek. Lista proponowanych książek i piosenek: <i>seria „Pucio”, „Kicia Kocia”, „Moja pierwsza encyklopedia”, piosenki z repertuaru „Śpiewające Brzdące” itp.</i> (<i>Standard 8.1</i>), (<i>Standard 8.2</i>) c) Nauka: Wprowadzanie prostych pojęć (kształty, kolory, liczby) w formie zabawy. (<i>Standard 10.1., 7.1, 2.2</i>) Konkretne zajęcia tematyczne np.: ○ <i>Tydzień Kolorów (jeden dzień – jeden kolor),</i> ○ <i>Poznajemy zwierzęta na wsi</i> ○ <i>Mój dom i rodzina</i>

OBSZAR 3: ROZWÓJ EMOCJONALNO-SPOŁECZNY

<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji planowanych aktywności</i>
1. Relacje: <i>(Standard 5.1)</i> <i>(Standard 6.1)</i>	a) Współpraca: Zachęcanie do współpracy w grupie, uczenie dzielenia się zabawkami. Metody pracy z konfliktem: ustalanie zasad „jedna zabawka na raz”, nauka mówienia „proszę” i „dziękuję”, mediacje w drobnych konfliktach itp. b) Empatia: Uwrażliwianie na potrzeby innych dzieci, nauka wyrażania emocji. Sposoby wspierania empatii: rozmowy o uczuciach, zabawy z lalkami, wzajemne pocieszanie się itp. c) Poczucie przynależności: Wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby. Działania integrujące grupę: wspólne śpiewanie piosenek powitalnych, „Witam Was” na dywanie, wspólne porządkowanie sali. <i>(Standard 6.1)</i>
2. Szczegółowy plan dnia: <i>(Standard 1.1.3)</i> <i>(Standard 5.3)</i>	Szczegółowy plan dnia, który stanowi stałą rutynę, dając dzieciom poczucie bezpieczeństwa i przewidywalności, znajduje się w ZAŁĄCZNIKU C - Ramowy rozkład dnia - harmonogram obejmujący stałe i zmienne elementy dnia. <i>(Standard 1.1.3), (Standard 5.3)</i>
3. Metody pracy z dziećmi: <i>(Standard 1.1.2)</i>	Dzieci w pierwszych latach życia rozwijają się w różnym tempie, dlatego w Żłobku Miejskim w Lubawie „Akademia Maluszka” codzienna praca opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjna opiera się na metodach dostosowanych do indywidualnych potrzeb i możliwości każdego dziecka. Szczegółowe metody pracy, cel stosowania wybranej metody oraz przykłady aktywności w ramach danej metody znajdują się w punkcie V planu OWE. <i>(Standard 1.1.2)</i>

4. Samodzielność: (Standard 4.4) (Standard 6.2)	W żłobku wspieramy samodzielność dzieci poprzez zachęcanie ich do wykonywania codziennych czynności na miarę ich możliwości oraz dawanie czasu i przestrzeni na samodzielne próby. Personel towarzyszy dziecku, wspiera i wzmacnia jego poczucie sprawczości, nie wyręczając go bez potrzeby. Wspieranie samodzielności w jedzeniu, ubieraniu się i porządkowaniu zabawek. <i>(Standard 4.4)</i> Cele na dany miesiąc np.,: Wrzesień – samodzielne jedzenie łyżką (próby samodzielnego spożywania posiłków, nauka trzymania sztućców). Październik – zdejmowanie obuwia po wejściu do sali (próby samodzielnego rozbierania się z pomocą opiekuna). Listopad – odkładanie zabawek na wyznaczone miejsce po zakończonej zabawie. Grudzień – samodzielne picie z kubka oraz korzystanie z serwetki podczas posiłków. Styczeń – wkładanie kapci lub butów (podejmowanie prób samodzielnego ubierania się). Luty – zakładanie i zdejmowanie czapki (wspieranie czynności samoobsługowych podczas wyjść na spacer). Marzec – samodzielne mycie rąk z pomocą dorosłego (korzystanie z mydła i ręcznika). Kwiecień – sprzątanie zabawek według kategorii (klocki, książki, pluszaki). Maj – samodzielne jedzenie posiłków przy minimalnej pomocy opiekuna, doskonalenie nabytych umiejętności samoobsługowych (jedzenie, ubieranie się, porządkowanie zabawek). Czerwiec – zdejmowanie i zakładanie lekkiego ubrania (np. bluzy, sweterka). Lipiec – samodzielne odkładanie naczyń po posiłku w wyznaczone miejsce. Sierpień – utrwalanie
5. Adaptacja: (Standard 15.1)	a) Nowe dzieci: Indywidualne podejście do dzieci w okresie adaptacji, ścisła współpraca z rodzicami. Harmonogram adaptacji: <i>możliwość krótszych pobytów, obecność rodzica w placówce przez pierwsze dni, itp.</i> b) Szczegóły dotyczące przebiegu tego procesu są zawarte w ZAŁĄCZNIKU D - „Ramowym planie adaptacji” (Standard 15.1) c) Wsparcie: Zapewnienie dziecku poczucia bezpieczeństwa i akceptacji.

OBSZAR 4: WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji planowanych aktywności</i>
Komunikacja: <i>(Standard 3.4)</i> <i>(Standard 16.1)</i> <i>(Standard 16.2)</i> <i>(Standard 16.3)</i> <i>(Standard 16.4)</i> <i>(Standard 16.5)</i> <i>(Standard 16.6)</i> <i>(Standard 16.7)</i>	a) Codzienna: Codzienne przekazywanie informacji na temat samopoczucia i aktywności dziecka. Narzędzia komunikacji: <i>(aplikacja LiveKid), krótkie rozmowy przy odbiorze dziecka.</i> b) Spotkania: Organizowanie spotkań indywidualnych i grupowych z rodzicami minimum raz do roku <i>(Standard 16.2)</i> z conajmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem <i>(Standard 16.3)</i>. Tematy spotkań wg. <i>Planu współpracy z rodzicami oraz propozycji rodziców.</i> c) System informowania rodziców o realizacji Planu OWE <i>(Standard 16.1)</i>: • Ogłoszenia elektroniczne np. aplikacja LiveKid – przekazywanie krótkich informacji o realizowanych działaniach wynikających z Planu OWE, np. obszarach rozwoju wspieranych w danym tygodniu (komunikacja, samodzielność, aktywność ruchowa). • Tablica informacyjna na korytarzu – prezentowanie miesięcznych planów pracy grupy wraz z opisem celów opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych. • Zdjęcia i opisy aktywności dzieci (zgodnie z udzielonymi zgodami) – dokumentujące realizację Planu OWE, zamieszczane w aplikacji lub na stronie internetowej żłobka. • Rozmowy indywidualne z rodzicami – bieżące przekazywanie informacji przez opiekunów na temat działań realizowanych z dzieckiem oraz efektów wynikających z Planu OWE. • Zebrania grupowe lub ogólne – omawianie założeń Planu OWE, podsumowanie realizowanych działań oraz przedstawianie wniosków do dalszej pracy. • Materiały informacyjne (np. krótkie podsumowania miesięczne) – przekazywane rodzicom w formie papierowej lub elektronicznej. d) Określony jest system zgłaszania i rozpatrywania uwag, wniosków i skarg rodziców poprzez Procedurę przyjmowania i rozpatrywania skarg wniosków w Żłobku Miejskim w Lubawie “Akademia Maluszka”. <i>(Standard 3.4,16.4)</i> e) Conajmniej raz w roku jest dokonywane badanie satysfakcji rodziców dotyczące panującej atmosfery i relacji rodziców z personelem instytucji opieki, a wyniki są uwzględniane w modyfikacji pracy żłobka. <i>(Standard 16.5, 16.6)</i>. f) Plan OWE podlega konsultacjom z rodzicami/Radą Rodziców <i>(Standard 16.7)</i>

1. Podnoszenie kompetencji rodzicielskich (<i>Standard 18.1</i>) (<i>Standard 18.2</i>) (<i>Standard 18.3</i>) (<i>Standard 18.4</i>)	a) Żłobek funkcjonuje w oparciu o “Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem”, udostępnia rodzicom materiały edukacyjne w zakresie wychowania bez przemocy oraz ochrony przed przemocą I wykorzystywaniem (<i>Standard 18.1</i>) b) Opiekunowie udostępniają rodzicom materiały informacyjne dotyczące standardów ochrony małoletnich (<i>Standard 18.2</i>) c) Żłobek wspiera rodziców w nawiązaniu kontaktów ze specjalistami spoza placówki (<i>Standard 18.3</i>) d) Warsztaty i materiały: Organizowanie warsztatów dla rodziców oraz udostępnianie sprawdzonych materiałów. (<i>Standard 18.4</i>) Tematyka planowanych warsztatów: np.: - <i>Jak radzić sobie z napadami złości?</i> - <i>Wpływ zabawy na rozwój dziecka</i> - <i>Zasady zdrowego żywienia u maluchów itp.</i> e) Wspólne aktywności: Proponowanie rodzicom aktywności, które mogą wykonać wspólnie z dzieckiem poza placówką. f) Biblioteczka: Stworzenie biblioteczki dla rodziców z wartościowymi książkami i artykułami na tematy wychowawcze. Konkretne tytuły np.: - <i>Pozytywna Dyscyplina” Jane Nelsen,</i> - <i>Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły” Faber i Mazlish.</i>
1. Włączanie w życie żłobka: (<i>Standard 17.2</i>)	a) Wydarzenia: Wspólne organizowanie świąt i imprez okolicznościowych. „Plan imprez i uroczystości” w poszczególnych grupach opracowanych wspólnie z rodzicami.. b) Wolontariat: Zapewnienie możliwości angażowania się rodziców w życie instytucji. Obszary wolontariatu: ✓ pomoc w organizacji uroczystości i wydarzeń żłobkowych (np. Dzień Dziecka, pikniki rodzinne, spotkania okolicznościowe), ✓ udział w przygotowaniu dekoracji sal i przestrzeni wspólnych, ✓ wsparcie podczas wycieczek i spacerów grupowych itp. c) Indywidualizacja: Regularne rozmowy z rodzicami na temat potrzeb i postępów dziecka, dostosowywanie działań do indywidualnych potrzeb.

X. REALIZACJA PLANU OWE - (Standard 11.1)

Opiekunowie poprzez:

- opracowywanie miesięcznych planów pracy w oparciu o Plan OWE Żłobka Miejskiego w Lubawie “Akademia Maluszka”
Załącznik E- -Wzór Miesięcznego Planu Pracy Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjnej .
- zapisy w dziennikach zajęć,
- karty obserwacji rozwoju dziecka,
- dokumentację zdjęciową,
- arkusze samooceny personelu,

Dyrektor poprzez:

- obserwację pracy opiekuńczej – wychowawczej i edukacyjnej opiekunów;
- analizę i wnioski wynikające z arkuszy samooceny personelu;
- rozmowy podsumowujące i informacje zwrotne przekazywane pracownikom;
- Ocena pracy opiekunów, co najmniej raz na dwa lata;
- Badanie opinii rodziców nt.: realizacji Planu OWE
- wnioski z nadzoru pedagogicznego, które wskazują stopień realizacji celów Planu OWE i kierunki dalszych działań.

XI. MONITORING I EWALUACJA - (Standard 11.2)

1. Bieżący nadzór pedagogiczny: obserwacja pracy opiekuńczej i wychowawczej, prowadzona przez Dyrektora.
2. Obserwacje w grupie: Regularne wizyty w grupach w celu oceny jakości interakcji, atmosfery i realizacji celów planu.
3. Opinie rodziców: Gromadzenie opinii i spostrzeżeń rodziców poprzez ankiety i indywidualne rozmowy. Przeprowadzenie, co najmniej raz w roku, analizy satysfakcji rodziców w zakresie świadczonych usług;
4. Notatki z obserwacji dzieci: Analiza postępów rozwojowych poszczególnych dzieci w oparciu o prowadzone notatki.
5. Kwartalne spotkania zespołu: Analiza postępów dzieci, omawianie trudności i planowanie kolejnych działań. - ***(Standard 12.1.4)***
6. Przeprowadzenie przez dyrektora żłobka, co najmniej raz na dwa lata oceny pracy i ewaluacji osób sprawujących opiekę, z uwzględnieniem w szczególności postawy, ich zaangażowanie, relacji z dziećmi rodzicami, organizację pracy, rzetelność i odpowiedzialność.

XII. SPOSÓB NADZORU REALIZACJI PLANU OWE (Standard 12.3)

Nadzór nad realizacją Planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego (OWE) prowadzony jest w sposób planowy i ciągły. Jego celem jest wspieranie jakości działań opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych oraz zapewnienie spójności realizowanych działań z założeniami Planu OWE.

Realizacja Planu OWE jest nadzorowana, z uwzględnieniem:

- obserwacji aktywności z dziećmi
- przekazywania personelowi informacji zwrotnej na temat pracy z dziećmi
- samooceny pracy personelu z wykorzystaniem przygotowanych arkuszy lub kwestionariuszy.

Nadzór sprawowany jest przez dyrektora żłobka oraz zastępcę dyrektora żłobka. Nadzór nad realizacją zadań sprawowany jest przez dyrektora żłobka przy wykorzystaniu arkuszy obserwacji i samooceny pracy personelu, list kontrolnych, analizy dokumentacji prowadzonej przez opiekunów, rozmów indywidualnych i zespołowych, obserwacji bieżącej organizacji pracy w grupach oraz monitorowania realizacji zaleceń i wniosków wynikających z kontroli wewnętrznych i zgłaszanych uwag. Nadzór obejmuje obserwację aktywności personelu w pracy z dziećmi, prowadzoną w naturalnych warunkach codziennego funkcjonowania grup. Obserwacje dotyczą w szczególności organizacji dnia, sposobu wspierania samodzielności dzieci, jakości interakcji, reagowania na potrzeby dzieci oraz realizacji zaplanowanych działań wynikających z Planu OWE. Obserwacje mają charakter wspierający i rozwojowy.

Istotnym elementem nadzoru jest przekazywanie personelowi informacji zwrotnej na temat pracy z dziećmi. Informacja zwrotna przekazywana jest w sposób konstruktywny i obiektywny, z poszanowaniem doświadczenia i kompetencji pracowników, zarówno w formie bieżących rozmów, jak i podczas zaplanowanych spotkań zespołu. Jej celem jest wzmacnianie dobrych praktyk, omawianie obszarów wymagających doskonalenia oraz wspólne poszukiwanie rozwiązań. Podczas informacji zwrotnej należy skupić się na faktach. Informacja zwrotna powinna być wzmacniająca i służąca doskonaleniu warsztatu pracy.

Nadzór nad realizacją Planu OWE uwzględnia również samoocenę pracy personelu, prowadzoną z wykorzystaniem przygotowanych arkuszy lub kwestionariuszy. Samoocena umożliwia pracownikom refleksję nad własną praktyką, ocenę stopnia realizacji założeń Planu OWE oraz identyfikację potrzeb rozwojowych. Wyniki samooceny stanowią punkt wyjścia do rozmów wspierających oraz planowania dalszych działań doskonalących. Wnioski płynące z obserwacji, informacji zwrotnej oraz samooceny wykorzystywane są do bieżącej aktualizacji działań, wzmacniania jakości pracy zespołu oraz rozwoju praktyki opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnej w żłobku.

XIII. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik A - Lista działań wspierających autonomię w czynnościach higienicznych.

Załącznik B – Lista działań wspierających samodzielność podczas posiłków.

Załącznik C- Ramowy rozkład dnia - harmonogram obejmujący stałe i zmienne element dnia.

Załącznik D- -Ramowy plan adaptacji.

Załącznik E- -Wzór Miesięcznego Planu Pracy Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjnej .

AUTONOMIĘ DZIECI W CZYNNOŚCIACH HIGIENICZNYCH (Standard 4.2):

1. W zakresie mycia rąk i twarzy

- Zachęcanie dzieci do samodzielnego mycia rąk przed posiłkami, po zabawie, po skorzystaniu z toalety.
- Pokazywanie kolejnych etapów mycia rąk (namoczenie, mydło, spłukanie, wytarcie).
- Udostępnianie niskich umywalek, stołków lub podestów dostosowanych do wzrostu dzieci.
- Dbanie, by ręczniki, mydło i woda były łatwo dostępne.
- Chwalenie za każdą próbę samodzielności, nawet jeśli wymaga jeszcze pomocy.
- Utrwalanie nawyku korzystania z własnego ręcznika lub chusteczki.

2. W zakresie korzystania z toalety

- Stopniowe osvajanie dzieci z nocnikiem lub sedesem – w atmosferze akceptacji i spokoju.
- Umożliwianie wyboru (np. nocnik czy nakładka na sedes).
- Zachęcanie do sygnalizowania potrzeb fizjologicznych.
- Ustalanie stałych pór korzystania z toalety, by wspierać regularność.
- Zapewnienie intymności i poczucia bezpieczeństwa.
- Pomaganie tylko wtedy, gdy dziecko faktycznie potrzebuje wsparcia.

3. W zakresie czystości osobistej

- Zachęcanie do samodzielnego czesania się, wycierania nosa, zakładania śliniaka.
- Wspólne utrwalanie nawyków dbania o higienę jamy ustnej (np. mycie zębów po posiłkach – jeśli jest praktykowane).
- Dbanie, aby dziecko miało czas na samodzielne wykonanie czynności, bez pośpiechu.
- Modelowanie zachowań – opiekun pokazuje i nazywa czynności higieniczne.

4. W zakresie ubierania i rozbierania się przy czynnościach higienicznych

- Zachęcanie do samodzielnego zdejmowania i zakładania ubrań podczas przebierania.
- Pomaganie w trudniejszych momentach, ale pozostawianie dziecku inicjatywy.

- Nauka prawidłowego odkładania ubrań i rzeczy osobistych na swoje miejsce.

5. W zakresie postaw i relacji

- Tworzenie atmosfery akceptacji, w której błędy są naturalnym elementem uczenia się.
- Używanie pozytywnego języka („spróbuj sam”, „świetnie ci idzie”, „pokaż, jak to robisz”).
- Dostosowanie wymagań do indywidualnych możliwości i tempa rozwoju dziecka.
- Budowanie poczucia sprawstwa i dumy z osiągnięć w zakresie samodzielności.

Załącznik B- LISTA DZIAŁAŃ PERSONELU ŻŁOBKAMIEJSKIEGO W LUBAWIE „AKADEMIA MALUSZKA” WSPIERAJĄCYCH SAMODZIELNOŚĆ DZIECI PODCZAS POSIŁKÓW (4.4)

1. Przygotowanie do posiłku

- Zachęcanie dzieci do samodzielnego mycia rąk przed posiłkiem.
- Organizowanie przestrzeni tak, by dzieci miały łatwy dostęp do stołów, krzeseł i naczyń.
- Dbanie o bezpieczne, ergonomiczne miejsce dla każdego dziecka.
- Włączanie dzieci w proste czynności przygotowawcze (np. roznoszenie serwetek, ustawianie kubków).
- Stosowanie naczyń i sztućców dostosowanych do wieku i możliwości (np. małe łyżeczki, niskie kubki).

2. Samodzielne spożywanie posiłku

- Zachęcanie dzieci do samodzielnego jedzenia łyżką lub widelcem, nawet jeśli wymaga to więcej czasu.
- Pozwalanie dziecku decydować o tempie i kolejności jedzenia.
- Wspieranie samodzielnego nalewania napojów z dzbanka z małym uchwytem (pod nadzorem).
- Umożliwianie dziecku dokończenia posiłku w spokoju, bez pośpiechu.
- Niepoprawianie od razu błędów – dawanie czasu na samodzielne próby i naukę przez doświadczenie.
- Chwalenie za każdą próbę samodzielności („widzę, że sam trzymasz łyżkę – świetnie sobie radzisz!”).

3. Kształtowanie nawyków i kultury jedzenia

- Przypominanie o używaniu serwetki i wycieraniu ust.
- Zachęcanie do uprzejmych zachowań przy stole (czekanie na innych, proszenie o dokładkę).
- Ustalanie spokojnej atmosfery – bez presji, nagród czy kar za jedzenie.
- Pokazywanie właściwego sposobu trzymania sztućców i picia z kubka.
- Modelowanie prawidłowych zachowań – opiekun spożywa posiłek razem z dziećmi, dając przykład.

4. Czynności porządkowe po posiłku

- Zachęcanie do odnoszenia naczyń na wyznaczone miejsce.
- Umożliwianie wytarcia stołu lub sprzątnięcia po sobie – w miarę możliwości rozwojowych dziecka.
- Dbanie, aby dzieci wiedziały, gdzie odkłada się naczynia, serwetki, sztućce.
- Wspólne utrwalanie nawyku dziękowania za posiłek i zakończenia go w spokojny sposób.

5. Postawy i komunikacja dorosłych

- Stosowanie pozytywnego języka zachęty („spróbuj sam”, „zobacz, jak dobrze ci idzie”).

- Okazywanie cierpliwości i szacunku wobec indywidualnych możliwości dziecka.
- Unikanie wyręczania, jeśli dziecko potrafi lub próbuje wykonać czynność samodzielnie.
- Wzmacnianie poczucia sprawstwa („udało ci się samodzielnie nalać kompot!”).
- Dostosowywanie poziomu wsparcia do wieku i etapu rozwoju dziecka.

Załącznik C- RAMOWY ROZKŁAD DNIA W ŻŁOBKU MIEJSKIM W LUBAWIE „AKADEMIA MALUSZKA” - harmonogram obejmujący stałe i zmienne element dnia.

Godziny	Ramowy Rozkład Dnia
5:30-7:50	„Wszyscy są, witam Was...” Przyjmowanie dzieci do żłobka • Zabawy swobodne według zainteresowań dzieci, • Zabawy integracyjne, ruchowe ze śpiewem, • Indywidualne zabawy edukacyjne z opiekunkami.
7:50-8:00	Czynności higieniczne i pielęgnacyjne, przygotowanie do posiłku.
8:00-8:30	Śniadanie: • Karmienie i pomoc przy spożywaniu posiłków, • Uczenie umiejętności samodzielnego i estetycznego spożywania posiłków, • Czynności higieniczne i pielęgnacyjne po posiłku.
8:30-9:45	„Jestem Zuch...” Zabawy edukacyjno – rozwojowe. Realizacja planu pracy żłobka: • Zabawy zorganizowane, stymulujące rozwój psychoruchowy dziecka, • Zabawy ruchowe koordynujące całe ciało dziecka, udoskonalające zmysł równowagi, • Zabawy plastyczne, • Zabawy z elementami muzykoterapii, • Zabawy logopedyczne, wspomagające rozwój mowy, • Zabawy manipulacyjne i paluszkowe, • Zabawy parateatralne i inne.
9:45-10:00	Drugie Śniadanie: • Karmienie i pomoc przy spożywaniu posiłków, • Uczenie umiejętności samodzielnego i estetycznego spożywania posiłków, • Czynności higieniczne i pielęgnacyjne po posiłku.
10:00-10:50	Zabawy ruchowe na świeżym powietrzu... • Zabawy na placu zabaw, • Spacer po okolicy,

	• Uczenie zasad postępowania warunkującego bezpieczeństwo dziecka w budynku, w ogrodzie oraz po za terenem żłobka, • Tworzenie okazji do poznawania rzeczywistości przyrodniczej. Wyjście na dwór nie odbędzie się w przypadku złych warunków pogodowych.
10:50-11:00	Czynności higieniczne i pielęgnacyjne, przygotowanie do obiadu.
11:00-11:30	Obiad – II danie: • Karmienie i pomoc przy spożywaniu posiłków, • Uczenie umiejętności samodzielnego i estetycznego spożywania posiłków, • Ćwiczenie umiejętności posługiwania się sztućcami, • Dbanie o utrzymanie czystości wokół siebie, • Czynności higieniczne i pielęgnacyjne po posiłku.
11:30-13:30	„Ach śpij, bo właśnie..” – Drzemka, słuchanie muzyki relaksacyjnej, monitorowanie snu dzieci.
13:30-13:45	Czynności higieniczne i pielęgnacyjne, przygotowanie do posiłku.
13:30-14:00	Obiad – Zupa: • Karmienie i pomoc przy spożywaniu posiłków, • Uczenie umiejętności samodzielnego i estetycznego spożywania posiłków, • Ćwiczenie umiejętności posługiwania się sztućcami, • Dbanie o utrzymanie czystości wokół siebie, • Czynności higieniczne i pielęgnacyjne po posiłku.
14:15-14:45	Zabawy tematyczne – rozwijające zdolności dzieci: • Zabawy rytmiczne- ruchowe, • Zabawy manipulacyjne i paluszkowe, • Zabawy wspierające spostrzegawczość, • Zabawy konstrukcyjne, • Zabawy wspierające rozwój mowy.
14:45-15:00	Czynności higieniczne i pielęgnacyjne, przygotowanie do posiłku – Podwieczorek.
15:15-16:30	Zabawy swobodne. Rozchodzenie się dzieci do domu. • Zabawy w kącikach zainteresowań, • Czytanie na dywanie – rozwijanie mowy i myślenia, • Zabawy manipulacyjne – trening motoryki małej, • Czas na indywidualne rozmowy Rodziców z opiekunkami.

Załącznik D- RAMOWY PROGRAM ADAPTACJI DZIECI DO ŻŁOBKA MIEJSKIEGO W LUBAWIE „AKADEMIA MALUSZKA” Z UDZIAŁEM RODZICÓW

Cele programu:

- Ułatwienie dziecku łagodnego przejścia z domu rodzinnego do środowiska żłobkowego.
- Budowanie poczucia bezpieczeństwa poprzez stopniowe poznawanie nowych warunków.
- Wzmacnianie więzi emocjonalnej rodzic–dziecko podczas procesu adaptacji.
- Angażowanie rodziców w aktywne współtworzenie atmosfery sprzyjającej adaptacji.

1. Etapy adaptacji:

Etap I – Przygotowanie do adaptacji (ok. 2–3 tygodnie przed rozpoczęciem pobytu)

- Spotkanie informacyjne z rodzicami:
  - przedstawienie kadry i zasad funkcjonowania żłobka,
  - omówienie potrzeb rozwojowych dziecka i oczekiwań rodziców,
  - przekazanie materiałów informacyjnych (wskazówki, literatura, „Niezbędnik adaptacyjny”).
- Wspólne wypełnienie ankiety adaptacyjnej o dziecku (preferencje, rytuały domowe, ulubione zabawy, trudności).
- Możliwość indywidualnej konsultacji z opiekunem.

Etap II – Wspólne poznawanie żłobka (pierwszy tydzień)

- **Dzień 1:** Rodzic wraz z dzieckiem przebywa w sali przez cały czas (ok. 1-2 godziny), wspólnie bawiąc się i obserwując.
- **Dzień 2:** Rodzic towarzyszy dziecku w sali, ale stopniowo wycofuje się z aktywnej zabawy, umożliwiając dziecku kontakt z opiekunem.
- **Dzień 3:** Krótkie, pierwsze rozstania – rodzic opuszcza salę na 15–30 minut, pozostając w pobliżu.

Etap III – Stopniowe wydłużanie pobytu (drugi tydzień)

- Dziecko pozostaje w sali bez rodzica na coraz dłużej (1–3 godziny).
- Rodzic odprowadza dziecko do sali, krótkie pożegnanie-całus.
- Omawianie przebiegu adaptacji z opiekunem – krótkie konsultacje po odbiorze dziecka.

Etap IV – Samodzielny pobyt dziecka (trzeci tydzień i kolejne)

- Wydłużenie pobytu dziecka do pełnego dnia (z posiłkami, leżakowaniem).
- Rodzic aktywnie uczestniczy w porannych rytuałach pożegnania (np. stała, krótka formuła).

- W razie potrzeby: elastyczne skracanie dnia dziecka, jeśli emocje są zbyt silne.
- Spotkanie podsumowujące z rodzicami – omówienie postępów, wątpliwości i dalszych działań wspierających.

2. Rola rodziców w procesie adaptacji

- Wspólne ustalanie indywidualnego tempa adaptacji.
- Przyniesienie przedmiotów dających dziecku poczucie bezpieczeństwa (kocyk, przytulanka).
- Współpraca z opiekunem w zakresie codziennych rytuałów.
- Udział w zajęciach otwartych, warsztatach i spotkaniach integracyjnych.
- Stała komunikacja z personelem (rozmowy i codzienna komunikacja).

3. Wsparcie dodatkowe

- Konsultacje w przypadku trudności adaptacyjnych.
- Organizowanie spotkań integracyjnych dla rodzin (pikniki, warsztaty).
- Możliwość stopniowego wydłużania czasu adaptacji według indywidualnych potrzeb dziecka.

4. Ewaluacja programu

- Ankieta ewaluacyjna dla rodziców po zakończonym okresie adaptacyjnym.
- Spotkania kadry w celu omówienia obserwacji i wprowadzania usprawnień.

Załącznik E- -WZÓR MIESIĘCZNEGO PLANU PRACY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEJ.

**MIESIĘCZNY PLAN PRACY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEJ
w oparciu o Plan OWE Żłobka Miejskiego w Lubawie „Akademia Maluszka”**

Miesiąc / rok: .....

Grupa: .....

Opiekunowie:
.....

I. Podstawa planowania

Plan opracowano na podstawie Planu Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjnego (OWE) obowiązującego w placówce, z uwzględnieniem standardów opieki, potrzeb rozwojowych dzieci, współpracy z rodzicami oraz warunków organizacyjnych.

II. Cele ogólne wynikające z Planu OWE

- zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa i dobrostanu,
- wspieranie rozwoju emocjonalnego, społecznego i komunikacyjnego,
- rozwijanie samodzielności i aktywności własnej dzieci,
- stymulowanie rozwoju poznawczego i ruchowego poprzez codzienne doświadczenia.

III. Obszary rozwoju i planowane działania

Tydzień 1 od .....do .....

Obszar rozwoju zgodny z Planem OWE	Cele szczegółowe	Przykładowe działania / formy aktywności	Realizowany nr standardu	Metody i środki	Sposób realizacji / monitorowania (obserwacja, lista obecności, dokumentacja grupowa, zajęcia ruchowe, plastyczne, muzyczne, codzienne czynności itp.)
Obszar 1: Opieka i bezpieczeństwo					

Obszar 2 : Rozwój psychomotoryczny i poznawczy					
Obszar 3: Rozwój emocjonalno-społeczny					
Obszar 4: Współpraca z rodzicami					

IV. Dokumentowanie realizacji planu

- dziennik zajęć,
- obserwacje pedagogiczne,
- materiały fotograficzne (zgodnie z udzielonymi zgodami),
- notatki i wnioski do dalszej pracy.

VII. Wnioski i rekomendacje na kolejny miesiąc

.....
 .....

Opracował/a: .....

Data: .....

XIV. DOKUMENT PODDANO KONSULTACJOM Z RADĄ RODZICÓW ŻŁOBKA MIEJSKIEGO W LUBAWIE “AKADEMIA MALUSZKA” (Standard 16.7)

w dniu 8.01.2026 r. Zgodnie z wymogami standardu 16.7 wskazanego w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz.1882).